

XXIII-oji Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencija

PSICHOLOGIJA ŠIANDIEN: tarp stabilumo ir kaitos

2026 m. gegužės 15 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
23rd Conference of Junior Researchers in Psychology
**PSYCHOLOGY TODAY:
BETWEEN STABILITY AND CHANGE**

MAY 15, 2026

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

ORGANIZACINIS KOMITETAS

| ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair: Agnė Grigaitė

Nariai | Members: Livija Žiemienė,
Jurgita Tilingaitė, Fadzai Munyuki,
Lauryna Vilutytė, Paulina Smolskaitė,
Ugnius Binkauskas, Sandra Bagdonaitė-
Jankauskienė, Adelė Petravičiūtė.

Studentai | Students:

Brigita Mikulstykė, Bernardas Liukaitis.

LiPSA nariai | LiPSA members:

Justas Stabrauskas, Gabija Kasilovskytė.

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

| SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkas | Chair: Doc. dr. Alfredas Laurinavičius

Nariai | Members: prof. dr. Evaldas Kazlauskas,
doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, dr. Austėja
Dumarkaitė, dr. Arūnas Žiedelis, prof. dr. Ilona
Laurinaitytė, dr. Viktorija Azuma, doc. dr. Greta
Kaluževičiūtė, dr. Gabrielė Skabeikytė-Norkienė.

KONFERENCIJOS GLOBĖJA

| PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

| CONFERENCE ORGANISERS

Filosofijos
fakultetas

RĖMĖJAI

| SPONSORS

Go Vilnius

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2026>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2026 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

mato susiduriant savo vaiką. Pagrindinis šio tyrimo tikslas -iširti sąsajas tarp 8-10 metų vaikų ir jų mamų jautrumo aplinkai bei motinystės kaltės.

Metodika. Tyrime analizuojami 112 mamų (amžius: $M(SD)=39,9 (4,75)$), auginančių 8-10 metų vaikus, atsakymai. Surinkti duomenys apie 52 mergaites (46,4%) ir 60 berniukų (53,6%), kurių amžiaus vidurkis 9,3 m. ($SD=9,6$). Tyrimui atlikti buvo sukurta anoniminė internetinė anketa, kurią sudarė bendrajai informacijai apie tiriamuosius surinkti skirti klausimai, Itin jautrių vaikų skalė, skirta pildyti tėvams (HSC-P; Pluess et al., 2018), peržiūrėta Itin jautrių asmenų skalė suaugusiesiems (HSP-R; Pluess et al., 2024) ir Tėvystės kaltės skalė (GAPS; Haslam & Finch, 2016).

Rezultatai. Atlikus koreliacines analizes rastos reikšmingos teigiamos sąsajos tarp mamų ir vaikų jautrumo aplinkai ($r=0,41$; $p<0,001$) bei mamų jautrumo ir tėvystės kaltės ($r=0,27$; $p<0,05$). Svarbu paminėti, kad statistiškai reikšmingos koreliacijos tarp vaikų jautrumo ir motinystės kaltės nebuvo. Rasta atvirkštinė koreliacija tarp mamų amžiaus ir patiriamos kaltės ($r=-0,19$; $p<0,05$). Tarp mergaičių ir berniukų jautrumo aplinkai statistiškai reikšmingas skirtumas nerastas. Mamų jautrumas ar kaltė statistiškai reikšmingai nesiskiria nepriklausomai nuo auginamo vaiko lyties.

Išvados. Tyrimas atskleidė, kad mamų patiriama kaltė susijusi tik su jų pačių jautrumu, bet ne su vaiko, o jaunesnės mamos pasižymi aukštesniu kaltės išreikštumu. Pranešimo metu bus plačiau aptariamos galimos tokių rezultatų priežastys. Berniukų ir mergaičių jautrumas aplinkai yra panašus.

Darbo vadovas: doc. dr. Tomas Lazdauskas

Raktiniai žodžiai: Jautrumas aplinkai, itin didelis jautrumas, vaikai, tėvystės kaltė.

LIETUVOS GIMNAZIJOSE DIRBANČIŲ MATEMATIKOS MOKYTOJŲ PROFESINIS PERDEGIMAS: MOTYVUOJANČIŲ ĮSITIKINIMŲ VAIDMUO

Elena Joneliūkštė, asist. dr. Lauryna Rakickienė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Ivadas. Lietuvoje matematikos valstybinio brandos egzamino 2024 m. neišlaikė 10,5% kandidatų, tik patenkinamąjį lygį pasiekė 40,6% visų laikiusiųjų (Nacionalinė švietimo agentūra, 2024). Ši statistika verčia ieškoti, kas gali trukdyti mokiniams pasiekti aukštesnių rezultatų. Mokytojų patiriamas profesinis perdegimas gali sietis su prastesniais mokinių akademineis rezultatais (Madigan & Kim, 2021). Tačiau palankūs motyvuojantys įsitikinimai (pavyzdžiui, saviveiksmingumas, susidomėjimas darbu), siejami su mažesniu perdegimu (Skaalvik & Skaalvik, 2010). Šio darbo tikslas – nustatyti Lietuvos gimnazijose dirbančių matematikos mokytojų profesinio perdegimo prognostinius veiksnius.

Metodika. Tyrimo imtį sudarė 56 Lietuvos gimnazijų matematikos mokytojai, dalyvavę DoIT2 tęstiniame tyrime. Mokytojai užpildė klausimynus apie savo profesinį perdegimą (pervargimą, cinizmą ir nepakankamumo jausmą), saviveiksmingumą (suvokiamą gebėjimą mokyti, motyvuoti mokinius ir valdyti klasę) ir susidomėjimą darbu (mokymu, didaktika ir matematika)

Rezultatai. Koreliacinė analizė parodė, kad pervargimas neigiamai siejasi su suvoktu gebėjimu valdyti klasę, cinizmas – suvoktu gebėjimu mokyti, valdyti klasę bei visomis susidomėjimo darbu dimensijomis. Nepakankamumo jausmas neigiamai siejosi su visomis saviveiksmingumo dimensijomis bei susidomėjimu mokymu. Visi nustatyti ryšiai tarp kintamųjų – vidutinio stiprumo (r reikšmė – nuo -0,277 iki -0,444)

Mokytojų cinizmo ir nepakankamumo jausmo prognostiniams veiksniams nustatyti atlikta hierarchinė regresinė analizė. Pirmuoju žingsniu nepriklausomi kintamieji buvo darbo stažas ir krūvis, antruoju papildomai – saviveiksmingumo ir susidomėjimo darbu suminiai įverčiai. Nustatyta, kad profesinį perdegimą galima prognozuoti tiksliau, kai atsižvelgiama į

motyvuojančius įsitikinimus, galutiniai modeliai prognozavo 47 proc. cinizmo ir 34,7 proc. nepakankamumo jausmo įverčių variacijos. Cinizmą teigiamai prognozavo darbo stažas ($\beta=0,315$), o neigiamai – saviveiksmingumo ($\beta=-0,294$) ir susidomėjimo darbu ($\beta=-0,398$) suminiai įverčiai, nepakankamumo jausmą – teigiamai darbo stažas ($\beta=0,301$), o neigiamai – saviveiksmingumo suminis įvertis ($\beta=-0,351$).

Diskusija. Tyrimas atskleidė Lietuvos gimnazijose dirbančių matematikos mokytojų profesinio perdegimo sąsają su jų motyvuojančiais įsitikinimais.. Mažesnę mokytojų cinizmą prognozuoja didesnis jų saviveiksmingumas ir susidomėjimas darbu, o mažesnę jų nepakankamumo jausmą – didesnis saviveiksmingumas. Rezultatai leidžia svarstyti apie pozityvių motyvuojančių įsitikinimų reikšmę gimnazijose dirbančių matematikos mokytojų atsparumui perdegimo grėsmės akivaizdoje.

Raktiniai žodžiai: Matematikos mokytojai, profesinis perdegimas, motyvuojantys įsitikinimai.

BODYPOSI – INTERNETU VYKDOMA POZITYVAUS KŪNO VAIZDO SAVIPAGALBOS PROGRAMA POGIMDYMINIAME LAIKOTARPYJE: PROGRAMOS PRITAikomumas IR DALYVIŲ PATIRTYS

Gabija Juzėnaitė, Viktorija Stankevičienė

Vytauto Didžiojo universitetas, Socialinių mokslų fakultetas, Psichologijos katedra

Įvadas. Perinataliniu laikotarpiu apie 15,4 – 68,8 proc. moterų patiria nepasitenkinimą savo kūno vaizdu (Grajek et al., 2022; Linde et al. 2024; Vanderkruik et al., 2022). Neigiamas kūno vaizdas siejamas su psichikos sveikatos, socialiniais, prierašais prie kūdikio bei žindymo sunkumais. Siekiant gerinti kūno vaizdo suvokimą perinataliniu laikotarpiu buvo sukurta internetu vykdoma pozityvaus kūno vaizdo savipagalbos programa – BODYPOSI. Nors intervencijos, nukreiptos į nepasitenkinimo kūno vaizdu mažinimą, yra taikomos kitose populiacijose, apie tokių intervencijų pritaikomumą perinataliniame kontekste žinoma nedaug. Tad šio tyrimo tikslas - įvertinti BODYPOSI programos pritaikomumą.

Metodika. Tyrime dalyvavo 10 moterų nuo 6 savaičių iki 1 metų po gimdymo. Išbandyti 4 savaičių trukmės BODYPOSI programą buvo kviečiamos 18 m. ir vyresnės moterys, neturinčios valgymo sutrikimų ar kūno vaizdo suvokimą galinčių paveikti būklių. Programą sudarė 12 užduočių, sukurtų remiantis pozityvaus kūno vaizdo samprata (Tylka & Wood-Barcalow, 2015). Duomenų rinkimui pasitelktas pusiau struktūruoto interviu metodas, po kurio atlikta dedukcinė teminė analizė (Braun & Clarke, 2006), pasitelkiant Bowen et al. (2009) tyrimų pritaikomumo koncepcinę sistemą.

Rezultatai. Analizė atskleidė tris programos pritaikomumo temas. Programos priimtino temą sudarė šios potėmės: pasitenkinimas programa, ketinimas tęsti naudojimąsi ir suvokiamas tinkamumas problemai spręsti. Programos paklausos tema apėmė faktinį programos funkcijų naudojimą, susidomėjimą ar pirminį ketinimą naudoti programą bei suvokiamą paklausą tikslinėje grupėje. Programos praktiškumo temą sudarė teigiamas ar neigiamas poveikis dalyviams bei dalyvių gebėjimas atlikti programos užduotis.

Išvados. Didžiausią pasitenkinimą dalyvės suteikė praktinės užduotys, susijusios su dėmesingo įsisąmoninimo praktikomis ir pagimdžiusių moterų nuotraukomis. Programa buvo suvokiama kaip naudinga ir aktuali – dalyvių teigimu, jos rekomenduotą programą kitoms motinoms. Kelios dalyvės nurodė ketinimus naudoti intervencijos užduotis ilgalaikėje perspektyvoje. Keli iš dažnai minimų iššūkių – programos integravimas į naują motinystės rutiną bei lankstumo trūkumas užduočių atlikimo ribojimų atžvilgiu. BODYPOSI turėjo teigiamą poveikį skatinant savęs ir kūno pokyčių priėmimą bei dėkingumą kūnui. Apibendrinant tyrimo dalyvių patirtis, programa vertinama kaip tinkama ir priimtina.